

Komentar in karta: 1/14
SLA V826 'oko' ed.

Januška Gostenčnik

1. Gradivo

Za pomen 'čutilo za vid', knj. *okó* (*ô*), je najpogostejši leksem *oko* (za T193 je zapisano, da je leksem *oko* mlajša različica). Drugi po pogostnosti pojavljanja je leksem z dvojinsko osnovo *oč-* (v T075 je zapisana oblika v tož. ed.) Sledijo leksemi z dvojinsko osnovo in različnimi priponami (*očk-*, *očc-*) ter leksemi s podaljšano stranskosklonsko osnovo *očes-* (za T241 je zapisano, da je tak leksem pogostejši). Za T081, T164 in T412 je zapisano, da je leksem *oč* ženskega spola, kar na karti ni označeno s posebnim znakom.

Zbrano gradivo ne daje podatkov o odvisnih sklonih, da bi lahko ugotovili, po kateri sklanjatvi se sklanja leksem *oko* oz. njegove različne osnove (*ok-* in *oč-*). Leksem ima namreč v slovenskih narečjih bogat nabor sklanjatvenih vzorcev, in sicer se pregiba bodisi po *o*-jevski sklanjatvi, bodisi po *a*-jevski ali po enem ali drugem vzorcu z *-es-* infiksom iz nekdanje *s*-jevske sklanjatve.

V nekaterih točkah gradivo izpričuje več različic osnov, in sicer v T031 osnove *ok-*, *očes-* in *oč-*, v T083, T090 in T097 osnovi *ok-* in *očc-*, v T084, T169, T187, T193, T208, T262, T264 in T267 osnovi *ok-* in *oč-*, v T241 osnovi *ok-* in *očes-*, v T297 in T299 osnovi *ok-* in *očk-*.

2. Morfološka analiza

ok- < **ok-* < **ok-o* 'oko'
 očes- < **oč-es-*
 oč- < **oč-* ← **oč-i* 'oči'
 očc- < **oč-bc-*
 očk- < **oč-bk-*

3. Posebnosti kartiranja

Karta je simbolna, in sicer podstavna (kartirane so le osnove leksemov, saj se končniškega morfema v vseh primerih ni dalo nedvoumno določiti). Izoglosa označuje govore, v katerih je pri leksemu *oko* prišlo do terciarnega premika cirkumfleksa (*okó* > *óko*), in sicer le pri obliki z besedotvorno podstavo *ok-*. Ponaglasna dolžina v T282 in T283 ni posebej označena.

4. Uporabljena dodatna literatura

Logar 1964; Ramovš 1952: 7678; Smole 2006

5. Primerjaj

SLA: V826 'oči' mn., V008 'uho'; OLA: 1337, 1344; ALE: 183; SDLA-SI: /;
ALI: 19; ASLEF: /; HJA: 41